

Felvidéki Szemle.

(EPERJESI LAPOK)

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. Egy szám ára 6 kr.
Hirdetési díj: Háromhastós petit sor egyszeri hirdetése 5 kr. Többszörös hirdetés jután oszob. Helygúdj: minden hirdetésért kétsz. 30 kr. — Nyilt-ter minden sor 10 kr.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör,” a „Bártfai közm. egyesület,” a „Sárosmegyei gazd. egyesület,” s az eperjesi kir. törvényszék hivatalos hirdetéseinek közlönye.

Szerkesztői Iroda és kiadóhivatal: Főutca 306

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési és hirdetési díjak is.

E lap megjelen: kedden és szombaton.

A zsellér-ügy.

— Irta: Hodossy Imre. —

V.

De az urbéri nyiltparancs 19. §-ának világos szavai szerint az 1848 előtt a földesurak által a jobbágyoknak haszonélvezetre adott földek közül is csak azok esnek ezen 19. §. rendelkezése alá és így csak azok válthatók meg, melyek haszonvétel végett bebizonyítottan „örök időkre, vagy a család avagy férfiág kihaltáig” engedettek át.

E tekintetben az urbéri bíróságok néhány ítéletében újabb időben azontéves felfogás jutott érvényre, mintha ellenkezőleg a tartozások mindazon földeknél megválthatók volnának, a melyekre nézve be nem bizonyítottatik, hogy azok valamely meghatározott időre lettek használatra átengedve és hogy ennek folytán a határozatlan időre átengedett földek is ezen 19. §. alapján megválthatók.

Az érintett ítéleteknek ezen felfogása a bizonyítás terhe tekintetében az urbéri nyiltparancs 19. §. rendelkezésével homlokegyenest ellenkezik, a határozatlan időre szóló szerződések tekintetében pedig oly praesumptiót állít el, melyet a törvény nemcsak hogy nem ismer, hanem amelynek — világos törvényben — éppen ellenkezőjét találjuk statuálva.

Az urbéri nyiltparancs 19. §-a a megválthatóság feltételeként állítja oda azt, hogy az illető föld „örök időkre” vagy „a család avagy a fiág kihaltáig” adatott volt légyen, az pedig csak nem szenvedhet kétséget, hogy föltételhez kötött minden jog csak akkor léphet hatályba, ha bebizonyítottatik az, hogy a föltétel valóban fennforog vagy bekövetkezett.

Azon felfogás tehát, mely a nem-urbéres zsellér-földek tekintetében a birtok örökös voltának vélelmét állítja fel és a bizonyítás terhét a volt földesurra hárítja, nemcsak hogy alappal nem bír, hanem ezen vélelem és a bizonyítás terhének ezen megfordítása ugy az urbéri nyiltparancs 19. §-ának, val amint az 1836. évi VIII. t.-cz. fent idézett 5. §-ának világos rendelkezésével is homlokegyenest ellenkezik.

Azon praesumptiót, a melyet ezen téves felfogás felállítani kíván, az urbéri nyiltparancs 19. §-a ellenében az akkori kormány az 1870. évi törvény útján kívánta ugyan kimondatni és czélba vette a bizonyítás terhét a volt földesurra háríttatni azon törvényjavaslatban, melyet „Az udvartelki birtokról” czim alatt az 1870. évi április 10-én a törvényhozás elé beterveztett; a törvényhozás azonban ezen javaslatot éppen ezen és más hasonló tulszai miatt el nem fogadta, az tehát

életbe nem lépett, annak rendelkezései nem alkalmazhatók, sőt azokkal szemben továbbra is az 1836. évi VIII. t. cz. 5. §-ának és az urbéri nyiltparancs 19. §-ának világos rendelkezései mérvadóak.

A törvényhozás figyelmét azonban el nem kerülhette, hogy a feltétel bizonyítása csak azt terhelheti, a ki abból jogokat következtet és nem kerülhette el figyelmét, hogy a volt földesur, a ki az udvartelki zsellérnek valamely földet határozatlan időre engedett át, ezt az 1836. évi VIII. t.-cz. 5. §-ának világos dispositiójára támaszkodva, azon biztos tudatban tette, hogy ezzel közte és a zsellér között egy évi felmondásra szóló ideiglenes szerződés jött létre és hogy ezzel szemben azon praesumptiónak felállítása, mintha ily esetben a felek között örök időkre szóló szerződés czéloztatott és kötött volna, ép oly méltánytalan volna, mint ahogy jogilag teljesen lehetetlen; a törvényhozás tehát az említett törvényjavaslatot, annak czélzatát és az annak támogatására kifejtett, fent idézett érvelést, mely minden jogász alapot és minden igaz méltányosságot egyaránt nélkülöz, el nem fogadta; nem fogadta el a törvényjavaslatot, a mely az urbéri nyiltparancs 19. §-ának rendelkezéseit ekként megváltoztatni akarta; nem fogadta el a bizonyítási tehernek

TÁBOZA.

Szüreti tárcza.

Tisztelt szerkesztő ur!

Első sorban is van szerencsém t. szerkesztő urnak jelenteni, hogy a hegyaljai szüretelés majdnem kivétel nélkül befejeztetett. A must kvalitása után itélve jó bort reménylünk, de bizony a quantitást illetve családott minden szőlőbirtokos. Éppen az utolsó szüretet megelőző napokban jött káros időjárás hiusítja meg a gazdáknek termésükhöz méltán kötött szép reményeiket, mert méltóztassék hiinni, hogy szerencsésnek vallja magát az illető, ki felényit szűrhetett el mint tavaly.

Csöndesen zaj, multság nélkül folytak a szüreti munkálatok, oda irányítva mindenki összes erejét, hogy a megmaradt kevés termést a kilesített verőfényes napokon betakaríthassa.

Szüreti bálról még csak nem is hallottunk, pedig ha őszintén kell nyilatkoznom, ilyenre vártam innen vagy onnan meghívást, mint az azelőtti időkben. De hiába, nem jött az.

Már-már belenyugodtam a változatlanba, midőn egy szép napon október 29 én Tállyán tartandó házbálra, tehát „szüreti“-re kapok meghívót.

Baró Majlotte ő méltósága volt oly szeretet-méltó s hivta meg több ösmerését ez

alkalomból tályjai kastélyába, kik közt lehetni én is szerencsés voltam.

T-hát mégis lesz multság! Mely eltekintve alant jelendő fényes voltától, mint a szó szoros értelmében vett egyedül álló 89-iki „szüreti bál” fogja az ideit őszit előttem kellemes emléktív tenni. Tudtam ugyanis már előre, hogy a kedves háziaknál, kik lekötölező szivességük s vendégbarátságukról általában ösmertek, igen jól fogunk mulatni, de hogy mégis társas összejövetel akként sikerelhesen mint ez, soha sem hittem volna.

De miként is lehetett volna az, mint a hogy éppen tényleg volt, a mikor ugy a háziur, mint kedves neje oly nyájas, őszinte szivéllyességgel fogadta érkező vendégeit, hogy termeikbe még csak belépve, már is a legkedélyesebben, legjobban éreztük magunkat.

Kilencz órára már mind berobogtak az egyes fogatok a lámpionokkal kivilágított parkba, melynek közepén a főuri lak — mint a hogy „Tündér Ilona” kastélyát képzelhetni csak a mesében — tünt föl.

A bemutatgatások, a legtöbben jó ismerősök lévén, mihamar megtörténtek, ráhuzta a cigány legott s kezdődött a táncz.

Felcsendes s megemlitem, hogy csárdással kezdtek, mely oly animóval indult neki, annyi „hogy volt”-tal, miszerint souper-csárdásnak bátran beillett volna.

Jónás szerencsés bandája lelkes tűzzel muzsikált, alig érve reá a gyantázásra, oly rövid időközökben kívántuk az egyes tánczokat.

De hát a cigány arra való, hogy játszék,

megszinte leolvasható volt arcukról is, hogy „szívesen” tették, mit éppen nem csodálhat az, ki az előttük tánczoló szebbnél szebb lányokat látta, mi ő kelmééknek is kedves látvány lehetett, mert meg vagyok győződve, hogy egyszer-egyszer, ennyi valóban föltűnő „szépek”-nek húzni egy bálon nem volt szerencsésük.

Egy szóval: kivéve a souper, folyt a táncz laukadatlan hévvel. Apropos souper!

Nem tudom a lucullusi lakomat méltó jelzővel illetni, de a borokra nézve nem mulaszthatom el megjegyezni, hogy azok — a háziur saját termése a különböző évekből — „a magyar borok királya” czimet a legjogossabban megérdemelték. A tüzes hegyaljai specialitás különféle nemeivel kedveskedett a figyelmes házi ur vendégeinek, úgy neki mint a fáradhatlan gondoskodásu barónának mindenre kiterjedvén szeretetreméltósága.

A pezsgős palaczkok is csak ugy pattogtak, minden egyes kocszintás a háziakat életre.

Szellemes toasztokban sem volt hiány, hangzott föl azokért, kiknek vendégbarátságukból együtt voltunk.

Egyszerre csak halljuk, hogy rákezdte a banda; kiki siet tánczosnéjával a földszinti tánczterembe, jó helyet biztosítandó magának a hosszúnak ígérkező souper-csárdáshoz.

Én, előre bár nem gondoskodva, oly szerencsés mégis voltam, hogy egy harmadik „ujrat” kaptam; mig arra kerül, gondolám, a sor, megfigyelem a lehaladó párokat, s igen tisztelt szerkesztő urnak leírom, kik

me természetellenes áthárítását és nem fogadta el az oly praesumptio felállítását, mely csak a dolog természetének teljes elferdítésével és az 1836. évi VIII. t.-cz. 5. §-ának teljesignorálásával lett volna lehetséges; midőn pedig a törvényhozás mindezt visszautasította, akkor teljességgel nem létezik jogalap arra, hogy a bíróság az úrbéri nyiltparancs 19. §-ának és az 1836. évi VIII. t.-cz. 5. §-ának világos rendelkezéseit mellőzve, a visszautasított törvényjavaslat elveit érvényre emelje és alkalmazza.

De ezen elveknek az u. n. nem-úrbéres zsellérségre való alkalmazása nemcsak hogy a fent mondottak szerint a fennálló törvények világos rendelkezéseibe ütköznék, hanem a felvidék gazdasági viszonyaira nézve is, még pedig úgy a földtulajdonosok, valamint az udvartelki zsellérek érdekének szempontjából rendkívül káros volna.

A felvidéken — ma épen úgy mint régen — a lakosság sűrű, művelhető föld aránylag kevés, a mostoha klimatikus- és talajviszonyok folytán ez a kevés is nagy befektetést és sok munkaerőt igényel, jövedelmezősége azonban úgy is csekély lévén, pénzzé tehető jövedelme igen kevés, a minnek az a következménye, hogy a felvidéken az egész pénzforgalom igen csekély. Ezen viszonyok közt a földbirtokos, kinek a rövid nyár munkaidejében egyszerre sok munkaerőre van szüksége, ezt pénzben fizetett napszám alakjában teljesen fedezni sohasem képes, hanem gondoskodnia kell arról, hogy magának az ezen rövid időre szükséges nagy munkaerőt biztosítsa oly képen, hogy pénzben fizetett napszám helyett egyes földdarabokat ad haszonélvezetre a mezei munkásnak.

A felvidéki munkás szívesen lép ezen viszonyba, mert ő a használatra kapott földdarabot saját céljaira művelvén, ezen uton — főleg a lentermeléssel — saját és családja összes tagjai részére az egész évre hasznot hajtó

voltak jelen, öltözékeiket a hölgyeknek, mint s hogy volt minden, szóval: a bált.

Lehetőleg észrevétlenül hogy legyek, meghúzódtam egy ajtó mellett s kezdtem megfigyeléseimet.

Előlt ment a háziasszony, eréme színű pompás ruhát viselve, mintegy hiva vendégeit a tánc megkezdése, illetve folytatására. Közvetlen utána haladt Patay Sámuelné urnó a lehetőleg egyszerűen, a legizlésteljesebben, fekete csipkével s remek gyöngyökkel tolettierozott öltözékben.

Majd a háziur két szeretetreméltó sógoronővonták magukra vizsga szememet, mindketőtök ruhája a női szabászat méltó remekül állván.

De a fény, pompa, kápráztatta különben is elfáradt szememet, többet a toillettekből korrekta megjegyezni képtelen vagyok (miért az olvasó hölgyközönség bizonyára neheztelend, de bocsánat, lehetetlen volt) téves leírást pedig nem szoktam adni s nem is akarok, mely oknál fogva a névsort van szerencsém közölni a következőkben:

Bernáth Dezsóné, Sárközy Aurélia, Gancsy Ferenczné, Dánielné, Patay Etelka, Hedryné, Gundelfingerné, b. Schillingné, Szabóné, Ahsbhasné, Vajayné urnók, kik együttesen a nézőnek impozáns látványt nyújtottak.

Most pedig sietek le a táncolókhöz. Ha már én nem tarthatok velők, legalább a ben-

foglalkozást talál és a földbirtokossal tartós viszonyba lépén, tehenét rendszerint ennek marháival együtt legeltetvén és a földbirtokostól rendszerint tüzelő-nyaggal is ellátatván, egyrészt saját maga és családja egész éven át majdnem úgy van ellátva, mint a földbirtokosnak cselédsége, másrészt pedig mégis csak meghatározott számú napi munkát tartozik végezni, a gazda fegyelme alatt nem áll és saját önálló tűzhelyel bír.

H i r e k.

Utolsó közgyűlés. F. évi október hó 30 án tartotta meg az eperjesi sörfőző társulat *utolsó rendes közgyűlését*. A társulat századokon át fennállott Eperjes falai között, privilégiumait legrégibb királyainktól nyerte s nem esoda, hogy a közbirtokossági tagok a különben is hasznot hajtó hagyományos régi intézményhez oly szívós ragaszkodással viseltettek. A kor haladást parancsoló szava azonban szakít a hagyományokkal, az állam megváltja a regalét s ennek következtében a hosszú századokon át működött sörfőző társulatnak fel kell oszlania.

A zsellérségek megváltásának ismeretes ügyében a Hodossy Imre országgyűlési képviselő s a budapesti ügyvédi kamara elnöke által szerkesztett emlékiratot Péchy Zsigmond vármegyei alispán s gazdasági egyesületi elnök, a napokban terjesztette szét. Az emlékirat tartalmát lapunk más helyén ismertetjük bővebben, e helyütt csak azt említjük meg, hogy az emlékirat az igazságügyi miniszternek s a felsőbb bíróságoknak is megküldettek. Sáros megye földbirtokosainak érdekében fölötte kívánatos volna, hogy az emlékirat végelemzésbeni célját: a sáros megyei speciális jellégű zsellérségek megválthatatlanságának a bíróságok részéről való kimondását — elérje.

Az eperjesi kir. törvényszék f. évi november hó 5-én a Guttman Salamon és társa ellen uzsoravétség s a Cziczulya Pál ellen súlyos testi sértés miatt indított bűnügyekben tart végtárgyalást.

Tűzeset. Felső-Miroso községben S agyir János telkes lakóháza — valószínűleg vigyázatlanság következtében — kigyuladt s az összes melléképületekkel s felszereléssel együtt elégett. A károsultnak semmije sem volt biztosítva.

Vakmerő tolvajlások. Telerics György jásztrebi fuvaros a napokban sört szállított. Utközben a pétermezei kocsma előtt megállott s a sötétben nem vette észre, hogy az ő s kocsisa jelenlétének dacára három ismeret-

nök való gyönyörködhetést nem vonom meg magamtól „a 3 ik ujráig” sem.

Ott láttam: a szép kis Beöthy Malvinét, a kedves s kitűnő táncosnét: gr. Ráday Esztert, a bájos Bernáth Magdát (első bálja volt), továbbá Hollán Ilonka, Gundelfinger Teréz, Sárközy Margit Schilling baronesse urhölgyeket. Nézni is elnéztem volna őket, nem tudom meddig is, de hit még miért nem aduám, ha tánczolnom lehetne végre már nekem is. A midőn így várva vártam soromat, egyszerre: „egy fél percznyi szünet.” Mi az? mi az? „hogy volt” kiáltások. De már most én is élni kezdek; kérem kisasszony, ez a 3-ik ujra, velem van foglalkozva. Igen, tudom. No hát akkor: húzd rá czigány:

„Bár csak ez az éjszaka
Tizenhárom éjjel tartana!”

Táncoltam én is, meghagyva Jónásnak, hogy ez az „ujra” hosszú legyen, mert táncosném a következőt másnak adta.

Nem tudtam ezután már tovább obszerválni, csak annyit irhatok t. szerkesztő urnak, hogy azután megint kaptam szerencsémre más hölgyektől egy-egy kis „ujrát” s kitűnően mulattunk reggeli 7 óráig. Kellemes emlékü marad ez a mulatság minden jelenvoltnak.

Melyek után őszinte tisztelettem fogadja a tekiutetes szerkesztő ur. **Maradok**

Fecske.

len egyén a szekerről egy hordócska sört leemelt. A mikor azonban a tettesek a lopott ser elrejtése után visszatértek s ujjal lopni akartak, észrevette s elriasztotta őket, majd a hiány felfedezése után a kocsimáros kísérelébe a tolvajok s a lopott sör keresésére indult, mialatt azonban ők távol jártak, a három jómadár harmadszor is visszatért s a szekér őrizetére visszamaradt kocsist összeverték, azután megfúttak. A tett elkövetésének gyanuja három pécbujfalusi lakosra irányul, kik ellen a vizsgálat folyamatban van. — Ehh-z némileg hasonló eset történt nemrégiben Usz-Salgó községében is, hol Márton András ottani lakosnak házába esett 10 óra tájon két ismeretlen egyén behatolt s a magtár feltörése után onnan több darab ruhaneműt vitt el. Innen a tolvajok Galko János földműves házához mentek s a pitvar ajtaját felfeszítve, a pitvarból egy kétszövű fegyvert loptak el. Ennek megtörténte után az udvaron megálltak s egyikük éppen a lopott holmit kötözte össze, midőn a gazdának távol volt fia hazaérkezett. Ez a kötözéssel bajlódó tolvajt azonnal nyakon ragadta, de erre a másik tolvaj egy kaszát ragadt fel s annak fokával úgy ütötte föbe a gazda fiat, hogy az azonnal eszméletlenül rogyott össze. A tolvajok ezután ruhástul s fegyverestül együtt nyomtalanul eltűntek.

Katonaszökevényt tartóztatott le a napokban a csendőrség Német-Sóvár községében. Az illető neve Dzikovics János s gácsországi illetőségű.

Engedély nélküli kivándorlók. A mezei munka idejének vége; s nagyrészt ennek tulajdonítható, hogy a kivándorlasi áramlat a földműves osztály körében újra erősebb lendületet vett. Alig mulik nap, a melyen az ügyes lemes csendőrök az abosi vasuti állomáson engedély nélküli kivándorlókat le ne tartóztatnának. Legutóbb három egymásután következő nap alatt összesen 17 kivándorlót tartóztatott le és pedig 10 legény-mihályi (zemplénmegyei), 4 poleni (sárosmegyei) és 3 egresi (zemplénmegyei) illetőségű földművelőt.

A záróra. A záróra szigorú betartása Eperjesen eleinte csak a kávémérők, később azonban a vendégek között is nagy elégedetlenséget szült. Különösen hangos az elégedetlenség jelenleg. A zsinházlátogató közönség sorában nem egy egyén akad, ki előadás után szokott vacsorázni, még számokban vannak azok, kik zsinház után egy-két barátságos szóra kávéházba járnak. Ha már most a szini előadás a rendes idővel tovább tart, az illetők nem kapnak sehol sem enni sem inni valót s kénytelenek éhes gyomorral hazatérni. Ilyesmi történt legközelebb az „Arany ember” előadásánál, mely éppen éjfélig tartott. Hogy a korai záróra a fentebb mondottaktól eltekintve sem valami praktikus intézmény, legjobban kitűnik az általános elégedetlenségből. Az eperjesi kávécsok nemrégiben ujjalg kérvényeztek a városi tanácsnál az iránt, hogy a záróra két órával hosszabbtassék meg. Nem tudjuk eddig, nyert-e s minő elintéztést kérvényük, de minden esetre kívánatos, hogy ha egyeből nem, a méltányosság szempontjából kérelmüknek hely adassék.

Szerencsétlenség. Piller-Peklenben egy főtörzs egy ottani földművelőt faszállítás közben agyonsújtott. Az eset helyszíni felvételere Körtvélyessy Béla közig. gyakornok és Breyer járási orvos m. hó 31-en utaztak Piller-Peklenbe.

Megőrült. Lavkadics András lubotni (sárosmegyei) postamester a napokban megőrült. A szerencsétlen ember azelőtt rendes életmódot folytatott, rendezett anyagi viszonyok között élt: szerencsétlensége annál váratlanabban s érzékenyebben sújtja családját. Dühöngése miatt a múlt vasárnapon csak nagy ügygyel — bajjal tudták a budapesti lipótmezei tébolydaba szállítani. Rögeszméje a nejétől való elválás; utjaabn egyre azt emlegette, hogy belenyugszik az elválásba, csak ne ölje meg.

Rendőri hírek. Lopások. Halcsisak Imre, Kolczun Zsuzsanna, Toplanszki Mária eperjesi lakosok kisebb mérvű lopások miatt a kir. ügyészségnek illetve kir. járásbírósnak jelen tettek fel. — *Közbotrány* okozása miatt

ördöcska sört le-
tettek a lopott
ek s ujjal lopni
totta őket, majd
koresmáros kísé-
tt sör keresésére
távol jártak, a
is visszatért s a
t kocsi össze-
A tett elköveté-
bujfalusi lakosra
lat folyamatban
onló es-t történt
zségében is, hol
snak házába es-t
egyen behatolt
annan több darab
a tolvajok Galko
entek s a pitvar
ból egy kétesővű
megtörténte után
ikük éppen a lo-
nidón a gazdának
Ez a kötözéssel
kon ragadta, de
szát ragadt f-el s
őbe a gazda fiat,
ül rogyott össze.
ül s fegyverestül

atott le a napok-
óvár községében.
nos s gacsországi

dorlok. A mzei
nagyreszt ennek
ándorlasi áramlat
ben újra erősebb
k nap, a melyen
az abosi vasúti
kivándorlókat le-
b három egymás-
sszesen 17 kiván-
edig 10 legeny-
4 poleni (sáros-
plénmegyei) illető-

szigorú betartása
távemérők, később
is nagy elége-
n hangos az élé-
nházlátogató kö-
egyen akad, ki
razni, még számo-
zínház után egy-
azba járnak. Ha
a rendes idővel
kapnak sehol sem
rtelenek éhes gyó-
történt legköze-
előadásánál, mely
a korai záróra
tekintve sem va-
legjobban kitűnik
ból. Az eperjesi
kérvényeztek a
hogy a záróra két
Nem tudjuk ed-
ézést kérvényük,
s, hogy ha egyéb
mpontjából kéré-

Peklében egy fa-
t faszállítás köz-
helyszíni felvéte-
ig. gyakornok és
31-én utaztak Pil-
rás lubotni (sáros-
pokban megőrült.
ött rendes életmó-
anyagi viszonyok
e annál váratlanab-
családját. Dühön-
apon csak nagy
budapesti lipót-
ni. Rögösejmeje a
abn egyre azt em-
zik az elválásba,

Halesisak Imre,
szki Mária eperje-
pások miatt a kir.
rásbírósnak je-
ány okozása miatt

Doresák József eperjesi lakos, ki a színház-
ban reszeg állapotban jelent meg, 2 frnyi
pénzbírságra ítéltetett. — *Szutor János* és
Szutor István eperjesi gyepmesterek, kik
orbánczban elhullott sertés husának elrejtése
miatt elsőfokulag 50—50 frnyi pénzbünteté-
tésben marasztaltattak el — másodfokulag
is ugyan annyira ítéltettek.

Előléptetés. Schuppler Henrik százados a
67. sz. es. és kir. gyalogezredben őrnaggyá
léptettetett elő.

Athelyezés. Vladika József 13-ik ezredbe-
li százados ugyan ezen minőségben a 67.
ezredhez Eperjesre helyeztetett át.

Tóth Elek eperjesi gör. kath. alumneumi
igazgató, s theologiai tanár a szükséges en-
gedéllyel s okmányokkal ellátva mint püs-
pöki kiküldött Washingtonba és New-York-
ba távozott, mely helyekre már azelőtt meg-
hívást kapott. Helyébe Vojtovics József eper-
jesi segédlelkész, az utóbbi helyére pedig
Rojkovics Sándor boldogkőváraljai lelkész ne-
veztetett ki. — Érdekes megvilágítást vet
a kivándorlás mérvére s a kivándorlottak vál-
lasos buzgalmára az a körülmény, hogy Ameri-
kában a Magyarországról kivándorlott gör.
kath. hívek ez ideig már kilencz — jobbara
sok költségre kerülő — fényes templomot
állítottak fel.

Sósfürdő Soóvárt. Már több izben emlé-
keztünk ama természeti kincséről, mely a
soóvári sósvízben rejlik s annak idején meg-
beszélés tárgyává tettük azon eszmét, hogy
Soóvárt maga az államkincstár — mely a
sósaknak tulajdonosa — állíthatna fel egy
sósfürdőt. Szükségtelen e helyen bővebben
foglalkoznunk egy sósfürdőnek nagy hord-
erejű fontosságáról, illetve mineralikus gyógy-
hatásáról. Azt sem kell nagyon hajtogatni,
hogy ily fürdő unicum voltánál fogva hiva-
tott k-ezekben világfürdővé nőhetné ki ma-
gát. Az eszme úgy látszik viszhangra talált,
mert mint értesülünk, Öhlenschlegler a szí-
nyelipőzei Saluator-forrás tulajdonosa e na-
pokban egy tervet adott be a miniszterium-
hoz, melyben ily fürdő felállításának módo-
zatait adja elő.

Választási értekezlet. Kézeledik a várme-
gyei restauráció s hogy kézeledik, bizonyí-
teka annak az is, hogy idős Banó József
megyebizottsági tag a legközelebbi napok
egyikére hívta össze Eperjesre a sárosi járás
bizottság-tagjait egy értekezletre, melynek
főtárgya a küszöbön álló megyei restauráció.

Vármegyei bizottsági tagok. A folyó évi
október hó 28. 29. és 30. napjain megejtett
vármegyei bizottsági tagválasztás eredménye
a következő. Megválasztottak: Korányi An-
tal, Biloveszky József, Dessewffy Aurél, Zsem-
beri Kálmán, Rojkovics Antal, Pernyik End-
re, Dr. Berzeviczy Albert, Guminszky Xavér,
Kyss Géza, Willecz Ramil, Radványi Kálmán,
Pletényi Endre, Hedry Bódog, Haresár Pé-
ter, Tóth István, Berthóty Emil, Specht Fri-
gyes, Mankovics Kornél, Semsey Géza, Des-
sewffy Kálmán, Heppel Ferencz, Ferentzy
Elek, Hollénia Ernő, Urbán Adolf, id. Péchy
Antal, Dobay Imre, Brühl Menyhért, Dobay
Ede, Ruprecht Ede, Kleinovszky Antal, Bar-
tossik Ignác, Adamovics József, Rády Antal,
Berzeviczy Rezső, Uhlig Lajos, Fengya Pé-
ter, Kovaliczky Kornél, Csegény István, Fű-
zy Sándor, Placsko István, Konecz Ödön, Tóth
József, Ficker József, Semsey Adolf, Duleba A.,
Andrejkovics György, Lux Elek, Péchy Egyed,
Rojkovics Antal, id. Bánó József, id. Szinyey
László, Láczy Kálmán, Kollár János. Keczer
Belozár, Görgey Ernő, Havrillay Sándor,
Zombory Bertalan, Fejő József, Kovács Gusztáv,
Kapisinszky János, Hvozdivics Mihály,
Köszeghy-Winkler János, Plaveczy József,
Eggerer Boldizsár, Borzay József, Teörös Józ-
sef, Hvozdivics Miklós, Zathureczky György,
Weisz Mór, Szrecsányi Jenő, Harmanocok
György, Szinyei Bertalan, dr. Girtler Ala-
dár, Szalay Matyas, Osváth Kálmán, Várkeöy
Janos, Vrajosovics Rezső, Toszt Károly, Wink-
ler Sándor, Ilykovics Viktor, ifj. Sikorszky
Endre, Kovács Endre és Görgey Gyula. Ezen
névjegyzékből hiányzik még a tarnói választó-
kerületekben megválasztott bizottsági tagok
neve. A utóbbi helyről ugyanis a választás
eredménye e jegyzék összeállításáig még nem
érkezett be a központba.

Eperjesi színház. Kedden az „Arany em-
ber“ került színre szép számu közönség előtt.
A darab és az előadás nagyon tetszett. Ked-
ves jelenség volt Gerőfyné (Noémi); nagy
bravourral adta szerepét Kutassy Janka (Ti-
mea) s teljesen helyt állt Rajné (Athalia),
kinek alakítása kifogástalan lenne, ha több
gondvt fordítana a mimikára. Gerőty Timárja
jól átgondolt alakítás volt; Fehérvary (Bra-
zovics) és Krémer (Kristyán) általánosan
tetszett. Dícsérőleg kell megemlékeznünk
Szelesről (Ali) és Szathmáriról (Kadisa.)

Szerdán Csiky darabját „A szökött asszony“
t adták, kitűnő sikerrel. Szilágyi Etelka (Szö-
kött asszony) elejétől végig jó feltogással
adta a naiv fi... menyeeskét. Szeles (Ka-
por) eredeti alakot mutatott be a vén zsu-
goriban. Pompás volt Krémer (borbély) és
Boár (Tanfőru, kinek bohókos mindazonáltal
diskrét játéka folyton derűtségben tartotta
a közönséget. Gerőffy (Boglár) törülmetzett
gazember volt.

Csütörtökön a „Koldusdiák“ című operette
adatott. Szilágyi Etelka, Sipos Gizella (nö-
vérek és Darócziné (mama) teljesen megfe-
leltek. Szabó (Simon) igen jó hangnál volt.
Pénteken „A molnár és gyermeke“ ment
szép számu közönség előtt. Kiváltak Szeles
(molnár), Kutassy (leánya).

Szombaton telt ház előtt „Az amber tra-
gédiája“ került színre, meglepő sikerrel. Ge-
rőffy (Ádám), Gerőfyné (Eva), Szeles (Lu-
czifer mindvégig feladatuk magaslatán állot-
tak. Különös hatást tett a Sergiolus képlet,
melyben Kutassy Janka és Szilágyi Etelka
összes szeretetreméltóságaikat és természetes
bajajukat mutatták be.

A legkínosabb bajok az embernél a hó-
lyag- és viz-szervek által idéztetnek elő, s
egy bajnál sem annyira sikertelen az általá-
nos gyógykezelés, mint éppen ezen betegsé-
geknel.

Konstatálva és számtalanszor bizonyítva
lett, hogy *Warner Safe Cure*-je által hason-
ló bajokban rövid idő alatt enyhülés és
gyökeres gyógyulás állott be.

Kapható Eperjesen Schmidt K. gyógyszer-
tárában.

20.000 doboz svájci labdacst osztott ki
ingyen a készítő *Brandt Rich.* zürichi gyógy-
szerész, szegény betegek közt az elmúlt év-
ben. És ismét újból felhívja Brandt Rich.
gyógyszerész ur a szenvedő szegényeket,
hogy az immár majd minden családban há-
ziaszerül elfogadott svájci labdacstokért egye-
nesen hozzá forduljanak.

A dr. Rosa-féle életbalzsama, melynek
rendkívüli hatása az emésztési szervek meg-
betegedésénél minden körben ismeretes,
egy házban sem szabadna hiányoznia. A
vérmozgásra hat s mint vértisztító szer, ve-
szedelem nélkül használható. Kapható min-
den gyógyszer-tárban.

Süketek figyelmebe. Egy valaki, a ki
azon egyszerű gyógyszer által 23 éves sü-
ketségéből kigyógyult, hajlandó az ezen
gyógymódra vonatkozó németnyelvű leírást
az illetőknek ingyen megküldeni. Czim: J.
H. Nicholson, Bécs IX. Kolinasse 4.

Abaúj.

**A december hóban megejtendő tiszt-
újítás** Abaúj-Tornavármegyében is szélesebb
hullámokat ver föl. Comáromi László alispán
leköszönésével a megye közönségének egy
része Hedry Lőrinczet lépteti föl, ki ezen
állásra nézve egyike a legkompetensebb
egyéneknek. A főjegyzői állásra Rakovszky
Eudre és Hammersberg László pályáznak; a
szikszói járás főszolgabíróására hasonlóan ket-
ten: Puky István és Mauks Ferencz lépnek
föl. Első aljegyzővé Jászay István jelöltetett ki.

Gyászjelentés. Krutten szül. Hofreiter
Franciska a maga és leánya: Anna nevében
szomorodott szívvél jelenti forrón szeretett
férjének, illetve atyjának Krutten Ferencz
nyug. m. kir. ministeri titkárnak folyó hó
2-án délutáni 4 órakor, hosszas szenvedés s
a halotti szentségek ajtatos felvétele után,
71-ik évében történt gyászos kimúltát. A
boldogultnak hült tetemei folyó hó 4-én dé-
lután 3^{1/2} órakor a róm. kath. anyaszenteg-
ház szertartása szerint lakásán: galamb-utca
25. számú házban beszenteltettek s a Rozá-

lia temetőben örök nyugalomra tétettek. Az
engesztelő szent mise áldozat f. hó 5-én d.
e. 9 órakor fog a Szent-Mihály templomban
az egék Urának bemutatni.

Gyászbeszéd. Imre Károly miniszteri hi-
vatalnok Kassára jöven, édes atya: Imre Lő-
rincz látogatására, itt szerető szülőinek mély
fájdalmára f. hó 1-én meghalálozott. Teme-
tése nagy részvét mellett f. hó 3-án tar-
tatott.

Gyászjelentés. Letzter Simon a saját,
valamint leánya: Berta és ennek férje: Dr.
Spitzer Sándor, ezek gyermeke: Gyula ne-
vében megtört szívvél jelenti a hön szeretett
nő, anya, anyós és nagyanya: Letzter Simonné
szül. Schiff Mária asszonynak folyó évi ok-
tóber hó 30-án, hosszu kínos szenvedés után
történt gyászos elhunytát. A kedves halott
por részei pénteken november hó 1-én dél-
után 2 órakor, izr. szertartás szerint a for-
gács-utczai 32. számú házból a köztemetőbe
kikísértettek és az anyaföldnek átadattak.

Dalestély. A kassai dalegyelet folyó hó
10-én vasárnap a Schalkház-szálló nagy ter-
mében terített asztalok mellett dalestélyt ren-
dez. mulattató műsorral Janetzky Ilon k. a.
és Hajak Lajos ezteramester szives közre-
működése mellett. A belépti jegyek 60 krral
Mildner Ferencz könykereskedésében és este
a pénztárnál kaphatók. Kezdeté 8 órakor.

Bankett. A kassai „vívó- és torna-egy-
let“ alapvetői október 31-én ismerkedési es-
télyt tartottak a Schiffbeck szállóban.

Az új gőz- és kádfürdő. Kassa város
intelligens lakóinak egyik leghőbb vágya tel-
jesedésbe ment, az új gőz- és kádfürdő el-
készült, megnyitott f. hó 3-án, közhasználat-
nak átadott a tegnapi napon. Mindenki,
a ki belép: meglepéssel, sőt meglepetés-
szel szemléli annak nemcsak czélszerű, de dí-
szes, sőt fényes berendezését, dícséri az iz-
lést, a rendet, mely itt meghonosult, elis-
meréssel nyilatkozik úgy az építőmester: Rá-
pászky Mihály, valamint az igazgató: Dunkel
Vilmos működését illetőleg.

A belépőt már a csarnok berendezése is
kellemesen lepi meg, melynek közepén dí-
szes szökőkút csergedez, melyben bal oldalt
a pénztári helyiség van, szemben kényelmes
lépeső, óriási tükrök, virág csoportok, jobbra
és balra folyosó kádfürdőkkel, közepén pe-
dig a bemenet a gőzfürdőkhöz.

A gőzfürdő helyiségében jobbra-balra van-
nak a vetkőző, illetve öltöző kabinok; közép-
pen pedig a nagy terem, a nagy, meleg víz-
et tartalmazó medenczével, melylyel a gőz-
fürdési procedura kezdetét veszi; innen a
gőzkamarákba, majd a frottirozó szobába
jutni, honnan a zuhanytarembe és a hideg
medenczékbe van a bejárás, ezek mellett
van a fodrász-borbély terem, melyből ismét
vissza az öltöző kabinokba lehet visszavonulni.
Egy gőzfürdő ára 60 kr., tíz jegy azonban
csak 5 frt. A porcellán- és kádfürdők szinte
igen czélszerűek és elegánsak. Az emelet,
úgy véljük: nőknek van fenntartva. A porcel-
lán fürdő ára 50 kr., az első osztályú ká-
dfürdő 40 kr., a II. osztályú 30 kr. Lepedő
és törülközővel 5 krral több.

Elismeréssel nyilatkozunk Rápászky Mi-
hály építőmesterről, ki különben is Szakmáry
Károly és Dunkel Vilmos polgártársainkkal
a dolog kezdeményezője volt; el nem mulaszt-
hatjuk dícsérettel megemlékezni Walsér Fe-
rencz budapesti gyárosról, ki a gépeket ké-
szítette, szabó János festőről, kinek finom
izlését és ügyességét nevezetesen a gyönyörű
plafond festések dícsérik; Pausz Tivadar az
üveges munkákat, köztük igen szép üvegfest-
ményeket készíttette; Dunkel Vilmos gyára-
ból kerültek ki a parkettek. A villamos jel-
zőket Kukovszky Károly vezette be, ő és
Bartsch teljesítette a lakatos munkát; az
asztalos munkákat Sztudinka Gyula és Já-
vorszky készítette, a bútortart pedig Legányi
Samu izlésére vall; a cizemest munkát végre
Wünsch Róbert teljesítette.

A megnyitáshoz Dunkel Vilmos igazgató
és Wagner József igazgatósági tag szolgál-
tak mint kedves, előzékeny Ciceronék, a
meghívottak némelyike mindjárt főpróbát is
tartott és a nagy medenczében megfürdött,
s hogy jól esett nekik, onnan gyánitjuk,
mert az igazgatóságot, s külön Dunkel Vil-
most dörgő éljenekben részesítették.

— **A Davitko-féle kálváriai sirbolt** javításánál oly serényen a mint csak lehetett, jártak el a munkában, — mint legmegbízhatóbb helyről értesültünk; — a kegyelet sem szenvedett csorbát s a munka azért tartott tovább, mert javítás közben még több hiányt fedeztek fel, mint előre gondolták. A mi pedig a koporsókat illeti, azok már azért sem áraszthattak bűzt, mert az utolsó már tizenegy év előtt rakatott le, valamennyi érczkoporsó és hermetice van elzárva.

— **Vizbe pottyant.** Czihy Mihály 28 éves kassai gárgyari munkás szombat este 10 óra után nehez fővel hazafelé botorkálván, a malomárokba pottyant. Nem is tudott volna a különben sekély vízből kikászálódni, ha csak a felső malomnál Demek József, Amrich János és Sándor és Oberländer Lajos ki nem huzzák. Ezek aztán az eszméletlent addig dörzsölték, míg ismét életre jött.

— **A női kalapok a színházban.** Valóban esodálatos, hogy némely nőnek oly kevés belátása van, hogy a színházban roppant terjedelmes kalapjával a mögötte ülőknek elzárja a kilátást. A ki ilyen nagykalapos hölgy mögé kerül, legjobban teszi, ha rögtön elhagyja a színházat, s a pénztárnál viszáskéri a pénzt, mert a színpadon történetdőlőkről úgy sem lát semmit. Itt mihamarább segíteni kell! Vagy a jegyszédő és zárt-széknyitónó figyelmeztesse a nagykalapos hölgyeket, hogy vegyék le kalapjaikat, vagy pedig ruhatárt kell berendezni, s fizetés mellett minden nőt kényszeríteni, hogy ott letegye kalapját. Jobb lesz az elsőt megpróbálni, mert sok nőnek keserves lesz kalapja eltevéseért 10 krajczárt fizetni.

— **Két veszedelmes betörő tolvajt** fogott el a kassai rendőrség, a már Krakóban is elzárta volt Siivinski Józsefet és Hvatho Kátát, a kik vendégszereplésre Kassára jöttek Szerencsére idejekorán hűvösre tették, még mielőtt valami nagyobb lopást elkövethettek volna.

— **A barátság révén.** Tobiarszik foglalkozás nélküli kalapossegéd legutóbb a Diana-fürdőben volt kisegítő frottirozó, szoros barátságot kötött Lang Alajos kereskedő pékségdjével, mindazt pedig azért tette, hogy kitudja a házban való dörgést. Kileste időközben azt is, hogy Lang A. hol szokta tartani arany holmiját. A mult hét egyik estéjén a kitűnő barát meghuzódott a sötét folyosó szegletében és bevarta, a mig becsukják a kaput. Azután, elcsendesedve a ház, a már eleve kinyitott belső ablakon keresztül a boltoskákba mászott be az ipse és onnét egy aranyórát, 3 db. gyűrűt, egy pár forintot és több darab kifizetetlen számlát vitt el. Másnap korán reggel összepakolt és Szepas-Olaszi felé vette útját, a hol elesipetvén, Kassára szállított. Most a kir. törvényszék togházában hűsöl.

— **A tréfáldozó silbak.** „Sűrű sötét éj volt...“ csak egy árva gázlámpa vetett világot a gyár-útcza kövezetére; úgy 10 óra körül lehetett, a mikor egy mélyen elgondolkozott úri egyén ballagott haza felé a gyár-útczán. Se látott, se hallott emberünk, csak a mint itt-ott való megállásából és gesztusaiból következtetni lehetett — *motoszával* foglalkozott. Egyszerre egy mély boszuszus hang téved a fülébe: „halt werda?“ Emberünk felpillant, hát a gyár-útczai silbakon álló fiú, már ott kotorász a manlicher csövével hasa tájékán... Megijed a baktató úr s nem szól — a vitéz marsfi pedig újból ráförmedt: „werda?“ Fele se tréfa, gondolja a megriasztott ifjú, a ki melleleg mondvá bodzafa puskánál egyéb gyilkoló masinát életében sohse próbált elsűtni — és tisztességgel kérdi a silbaktól, a bibliai ifjával: „mit kell, hogy cselekedjem...?“ A baka mérgesen szemforgatások között döfögt emberünk felé, de nem világosítá fel őt a tenni valókról egy mukkal sem. Végre is a békés polgár megunt a puskacsövével való szembenézést, oldalogva keresett menedéket és szabad utat. És a silbak megelegedve taposta „forsrift“ szerinti útját tovább, miután a gyár-útczai magazint egy veszélyesnek látszó czibiltól megmentette.

— **A vármegye hajdúi.** Egykettő lézeng még közülök a nemes vármegye renozált épiségekben, a hajdan kisérteteikent... De azért

még mindég büszkén hordják a zsinoros atillát és bizonyos fensőbbéssel diskurálnak minden más ember fiával, a kinek őse nem a vármegye zöld asztala mellett szitta barnára pipáját. A „*mi urainkon*“ (értsd a megyei tisztikaron) kívül más ember előttük „bundás“ paraszt; annak bátran köphetnek buksi fejére a vármegye ablakaiból és egész bántatlanul szórhatják a bocsorosok nyakába a tekintetes urak kivert pipa-bagóját és egyéb szemetet. Mint a hogy teszik is. A rendőrség bizonynyal belédiktálja hajdú uramékba az embőrség tudást.

— **Milyen hunczut a paraszt.** Az idén, hogy ritka az alma, háziasszonyaink szinte veszekednek a piacon, hogy almát kapjanak. Nagy nehezen szert tesznek végre egy zsákra, s azon jó hiszemből, hogy jó egészséges almát vettek, búsásan megfizetik, s adnak érte 4 frtot. A mikor aztán haza vitetik és kitöltetik, hát azt látják, hogy csupa rothadt alma, s hogy csak a zsák tetején volt 10—15 egészséges alma. Legokosabban teszi az, a ki csak akkor fizet, ha kiürítette a zsákot, s el nem fogadja, ha rothadt jószágot kapott.

— **A ki az apját szégyenli.** Valamelyik falu jobb módú gazdája iskoláztatja fiát, a ki jó tehetségű, s miután több helyen instruktorokodik, meglehetősen keresete van s csinosan öltözködik. Az öreg paraszt nemrég bevetődik a városba s az utcán találkozik fiával. Persze, hogy megáll, örül neki, s szóba ered vele. A fiu azonban resteli a találkozást, mert körülé vannak társai és más ismerősök kiknek egyike másika mosolyogva hallgatja az apa ömlengéseit; odasug atyjának, hogy menjen csak tovább és inkább látogassa meg otthon, mert ő, így meg úgy szégyel vele az utcán beszélni. De erre aztán az öreg is felindult. — Igen, te szégyelsz az apáddal beszélni? — És piff, paff, úgy felpofozta a fiut, hogy annak csak szikrázott a szeme.

— **Kéértelmű.** Lajdinand ur Zwiebelkäss rárrival közlegény Makrára: te számár, hogy fogod azt a manlicher — hm? — Közlegény Makrát szörnyen boszantotta, hogy őt a hadnagy ur a század előtt így csuffá tette és te-nek szólítja; Stellungba vágja magát és feleli: jelentem aláassan, hadnagy ur, ő felsége parancsából: ön számár.

— **Kassai színház.** Vasárnap, 2-án telt ház előtt „*Uzsai gyöngy*“ adatott. Ligetiné Vida Sári játsza elég jó felfogással. Notáiert a közönség zajosan megtapsolta. — Borossné Juczikéja eleven, természetes, kedves teremtés volt. Játékával életet, melegséget vitt a színpadra. — Kisebb szerepekben Berzenyi Julia (Szilvia kulcsárnő), Lénárdné, Réviné (Jajnekonné) álltak helyükét. — Balogh Árpád Bárdos Gyurija szépen volt megjatsztva, dalai is tetszettek. — Sikertült volt Perényi jószívű és szerelmes Jomag Samúja. Őszinte szavával keresetlen, bár nem egész kifogástalan játékkal sokszor okozott derűtséget. Dalai megújraztattak. De jegyezze meg, hogy a szerep jó megtanulása: a fődolog. Ez estén e hibában mások is leledztek. — Boros lovászával megtette a kellő hatást. — Morvayt, a ki Faragót játszta, ilyen szerepben örömet látja a közönség. Drámai, hévteljes játéka, színpadi megjelenése, több egyéb tulajdonságai, e téren mindenki elé helyezik. Ez estén zajosan megtapsolták. — Györe István bácsija, Szerémy koresmárosa, jó stafage alakok voltak. — Nem hagyhatjuk végre említés nélkül a zenekar *megbicsaklásait*. Két vagy három ízben nem tudták kísérni a nótázó szereplőket. Bárki hibája is volt ez, első sorban a karmestert terheli a felelősség. És az énekhar *kornyikálása*... ez volt aztán élvezetes valami. S.

Zemplén.

— **Takarmányhiány.** Felvidékünkön ez idő szerint két nagy baj nyomja a mezei gazdát. Az egyik az, hogy takarmánya nincsen, mivel a tavasszal és nyáron uralkodott aszály folytán a kiegészített rétek távolról sem szolgáltattak elegendő mennyiségű takarmányt, ősz elején pedig a sarju, a mely a szénánál valamivel jobban megtermett, a huzamos esőzések folytán nagy részben betakarítható nem volt. Így tehát minden gazdának most az a főgondja, hogy még a tél beállta előtt marhaállományát lehetőleg apasz-

sza. És itt kezdődik a második baj. A marha közt uralkodó köröm- és szájbetegség következtében ugyanis a marhavásárok mindenütt be vannak tiltva, s így a szegény gazda teljesen meg van fosztva attól, hogy marhájából a fölösleget, már t. i. azt, a mit kitelteni nem lesz képes, bármily potom áron eladhassa. Tekintettel arra, hogy az e vidéki földmivelő egyéb kereset hiányában leginkább a marhából tud magának pénzt csinálni, az említett két baj e vidék lakosságára nézve sokkal nagyobb horderejű, sem mint általában gondolják. Miért is talán cél- és időszzerű volna, ha a marhavásárok tartását tiltó rendeletek mielőbb hatályon kívül helyeztetnének annál is inkább, miután említett marhabetegségek a tilalmak dacára is már mindenfelé elterjedtek s így a tilalmak e tekintetben már mitsem használnak, hanem csak súlyos teherként nehezdednek a szegény népre.

— **Utak befásítása.** Zemplénavármegyének közigazgatási bizottsága a megyei gazdasági egyesület kezdeményezése folytán a mult évben szabályrendeletet alkotott „a községi faiskolák gondozása s a közlekedési utak széleinek gyümölcsfákkal befásítása tárgyában.“ A kormány által is már jóváhagyott ezen üdvös szabályrendelet ez év folyamán a mi felvidékünkön is ki lett már hirdetve. E szabályrendelet értelmében a faiskola bekerítését, trágyázását és bemunkáltatását a község által kirendelt munkaerő teljesíti. A szabályrendeletben igen pontosan meg van határozva, hogy a tanító a faiskolában évenként hány alma-, körte- és szilvafát nevelni illetőleg beoltani s annak idején felmutatni tartozik; valamint az is, hogy a szabályrendelet életbeléptetése utáni ötödik évtől kezdve a megyei ütbiztosok a faiskolából az utak széleire hány ily gyümölcsfát és miként kiültetni kötelesek. A kiültetés minden községben addig fog folytatni, mig a község határában az összes állami, megyei és vicinális utak gyümölcsfákkal beültetve nem lesznek. A szabályrendelet az utak széleire ekként kiültetett gyümölcsfák további ápolására, őrzésére, károktól való megóvására, nemkülönbben az annak idején termendő gyümölcs hasznosítására nézve szintén igen czél-szerű intézkedéseket tartalmaz, úgy hogy bátran kimondhatjuk, miszerint ezen üdvös szabályrendeletnek különösen a felvidéken, a hol a gyümölcsenyésztés még igen primitív állapotban találtatik, fontos kulturális misziója is van, a mennyiben általa a lakosság a nemes gyümölcsfák észszerű tenyészési módját gyakorlatilag el fogja sajátíthatni és a mi talán a fődolog, a szabályrendelet szigorú intézkedései folytán hozzá fog szokni a gyümölcsfák kíméléséhez. De magától értetődik, hogy e nemes czél csak úgy fog elérni, ha a szabályrendelet nem csak a pipirosan lesz megírva, hanem való-sággal végre is fog hajtatni.

— **Bizottsági tagok választása.** Zemplénavármegyében az 1883. évben megválasztott és megbízatásuk 6 ik évét betöltött bizottsági tagok helyett új bizottsági tagok választására határnapul november 6-ka lett kitűzve,

— **Köszén és kőolaj.** Mint már e lapokban is említve volt, a Mezőlaborczhoz közel fekvő Habura község határában néhány hónap előtt egy vizmosás folytán beszakadt partban a hozzá értők állítása szerint kitűnő minőségű köszénre (anthracit) bukkantak. A köszéntelep, a mint azt sok jeltől következtetni lehet, igen nagy területre terjed ki, sőt valószínű, hogy az egész haburai határszéli heglánczban nagy köszéntelepek rejlenek. Ha valahol a külföldön pl. Angolországban, az emberek ily sokat ígéro leltre bukkannak, ott a dolgot azonnal szakértő emberek által vizsgáltatják meg s mindaddig nem nyugosznak, mig az ügyben teljes bizonyosságot nem szereznek maguknak. Nálunk azonban még eszébe sem jut senkinek a kérdéses ügyben valamit kezdeményezni, s így valószínű, hogy az egész haburai köszén-história szépen feledésbe fog menni. — Ugyanaz mondható a kőolajról is, mely a haburai és szomszéd mikovai határban szintén igen sok helyen mutatkozik s a földből itt-ott kibugyog és melynek kereséséhez pár év előtt egy vállalkozó hozzá is fo-

gott, azonban hiánya miatt. Az ily vállalkozóknak, tudvalegyen, szerezni kell a szükséges ismereteket, hogy a szegény népet ne károsítsa a kőolaj keresése. — **Jegyzet.** laborczai vasút. A Szmoligligovits György kész kedves vidrányai v. Szekerák E. Ambróz hónyával.

— **Erdő-állományban.** romfájás mi deltetett.

— **Gyilkos.** lakos, ki megugyanottani ütötte: a kjan, vizsgál1 evi fogháltett: s az hó 7-ére, a k

— **Gyerm.** illetőségű lakos szolgál egy kendőbülő gyerme hogy a gyerme dozata.

— **Király.** toli királyi egyházközség *ruszkovai* góruszkovai góruszkovai góruszkovai kath. hitköz és a *viszoka* templomépít magánpénzt nyozni.

— **Névvá.** illetőségű m „Gombos“-r tetett.

— **Megse.** litették ann ben a máso választott felebbezés tönk értes bizottsága

— **Esküv.** hó 5-én esk Anna kisasz

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

— **A s.-**

odik baj. A marha
betegség követ-
ésások mindenütt
zégény gazda tel-
g, hogy marhajá-
zta, a mit kite-
ily potom áron
hogy az e vidéki
hiányában legin-
ak pénzt csinálni,
lakosságára nézve
sem mint általán-
án czél- és idő-
árok tartását tiltó
n kívül helyzetet-
tan említett mar-
zára is már min-
tilalmak e te-
ználnak, hanem
ednek a szegény

plérvármegyének
megyei gazdasági
folytán a mult
otott „a községi
közlekedési utak
befásítása tárgya-
már jóváhagyott
ez év folyamán
tt már hirdette.
en a faskola be-
kemunkáltatását a
kaerő teljesíti. A
ontosan meg van
faskolában éven-
szilváfat nevelni
dején felmutatni
hogy a szabályren-
től kezdve
skolából az utak
fát és miként ki-
és minden köz-
tűni, míg a község
megyei és viczi-
l beültetve nem
az utak széleire
k további ápolá-
való megóvására,
jén termendő gyü-
szintén igen czél-
lmaz, úgy hogy
erint ezen üdvös
en a felvidéken,
még igen pri-
fontos kulturális
an általa a la-
fák észszerű te-
lag el fogja sa-
földolog, a sza-
lései folytán hozzá
kiméléséhez. De
nemes czél csak
bályrendelet nem
va, hanem való-
ni.

ása. Zemplé-
megválasztott és
töltött bizottsági
tagok választása-
6-ka lett kitűzve,
int már e lapok-
olaborozhoz köz-
ában néhány hó-
olytán beszakadt
ása szerint kitűnő
it) bukkantak. A
elből következ-
rületre terjed ki,
z haburai határ-
szételepek rej-
őn pl. Angolor-
kat ígérő leltre
azonnal szakértő
meg s mindad-
az ügyben teljes
k maguknak. Ná-
em jut senkinek
kezdemenyezni,
ész haburai kö-
ésbe fog menni.
ólajról is, mely
nikovai határban
utakozik s a föld-
elynek keresésé-
közö hozzá is fo-

gott, azonban a nervus rerum gerendarum
hiánya miatt a dolgot egészen abbahagyta.
Az ily vállalatokhoz, hogy czélhoz vezesse-
nek, tudvalevőleg nagy pénzüsszegek, gyak-
ran százerek is kellenek, és ha egyesek az
ezen kísérletekre oly nagy összegeket nem
reszkírozhatnak, akkor élelmes emberek lakta
országban több vagyonos ember társulattá
egyesül s egyesített erővel fog hozzá a vál-
lalathoz, melynek eredménye azután rende-
sen bőven jutalmazza az áldozatkész vállal-
kozókat, a mint ezt egyebek közt pl. a
pensylvániai petroleum- és kőszénvállalatok
fényesen bizonyítják.

— **Jegyváltások.** Cyprián Ferenc mező-
laborcezi vasuti személypénztárnok jegyet vál-
tott Szmoligovics Ilka kisasszonnyal, Szmo-
ligovits Gyula mezőlaborcezi gör. kath. lel-
kész kedves leányával. — Rósnáky Sándor
vidrányi vasuti hivatalnok jegyet váltott
Szekebrák Eleksza kisasszonnyal, Szekebrák
Ambróz homonnai gyógyszerész kedves le-
nyával.

— **Erdő-Bénye városában** a szarvasmarha
allományban rohamosan terjedő száj- és kö-
römfájás miatt a szoros vesztegár elren-
deltetett.

— **Gyilkos.** Gtnczler Sámuel erdőbényei
lakos, ki múlt 1888. évben Biró Mihály
ugyanottani lakost orvul megátadván, agyon-
ütötte: a kir. curiától leérkezett ítélet alap-
ján, vizsgálati fogságának betudása mellett
1 évi fogház büntetés elszénvedésére ítélt-
tett; s az ítélet kihirdetése végett november
hó 7-ére, a kir. törvényszékhez berendeltetett.

— **Gyermekgyilkos.** Balogh Teréz tállyai
illetőségű Schlanger Herman, erdőbényei
lakos szolgálatában lévő cselédnél, f. hó 29-én
egy kendőbe kötött ideitlen rohadásnak in-
duló gyermeket találtak; nagyon valószínű,
hogy a gyermek bűnös eselekménynek ál-
dozata.

— **Királyi adományok.** O császári és apos-
toli királyi felsége a homonnai róm. kath.
egyházközségnek templomépítésre 200 frtot, a
ruszkovai gör. kath. hitközségnek iskolaépít-
kezési czélokra 100 frtot és a topolyai gör.
kath. hitközségnek paplak építésére 100 frtot
és a vizokai gör. kath. hitközségnek pedig
templomépítésre 150 frt segélyt méltóztatott
magánpénztárából legkegyesebben adomá-
nyozni.

— **Névváltoztatás.** Grosz Simon alsódabosi
illetőségű mezőlaborcezi lakos vezetéknévénél
„Gombos“-ra kért átváltoztatása megenged-
tetett.

— **Megsemmisített jegyzőválasztás.** Em-
litettük annak idején, hogy Tereza községé-
ben a másodjegyzői állásra Virgay János
választott meg, s hogy a választás ellen
felebbezés adatott be. Mint terezaai tudosi-
tónk értesít, a vármegye törvényhatósági
bizottsága a választást megsemmisítette.

— **Esküvő.** Bärezy Béla kereskedő folyó
hó 5-én esküszik örök hűséget Osernyiczky
Anna kisasszonnyal S.-a.-Ujhelyben.

— **A s.-a.-ujhelyi Széchenyi téri közkut**

nyében a közegészségügyi bizottság beadta
jelentését, s annak alapján a képviselőtestü-
let következőleg határozott: a jelentésből
meggyőződve a képviselőtestület arról, hogy
a kut közvetlen közelében lévő nyílás fede-
léke rossz karban van, minek következtében
az esővíz az utczáról a vízvezeték csatorná-
jába behatol, továbbá, hogy a Teich Zsig-
mond udvarában lévő istállóból a trágyali
átszivárog a csatornába, mi által a víz meg-
fertőztetik; mindezen közegészségügyi tén-
nyezők elhárítása tekintetéből utasítatik a vá-
ros főbírája, hogy a kut medencéje mellett lévő
két nyílás fedelékét jó karba helyeztesse, s
hogy a vármegye közigazgatási bizottságá-
nak mult 1885. évi 243/388. sz. a. kelt hatá-
rozata azonnali végrehajtását az első foku
egészségügyi hatóságnál eszközölje ki. Eunyit
egyelőre a lapunk 84-ik számában foglal-
takra.

— **Számvizsgáló tagok.** Volt a vármegyé-
nek egy olyan járása is, hol a községi szám-
vizsgáló bizottsági tagokat kijelölni nem le-
hetett, mert a járás akkori főszolgabírája
azt jelentette a vármegyének, hogy alkalmas
ember az egész járásban nincsen. A jelentés
tehát az irattárba tétetett. Az új főszolgabíró
azonban talált 26 alkalmas embert a járás
területén és azokat be is jelentette a vár-
megyének, kik a közelebb tartott őszi ren-
des közgyűlésen számvizsgáló elnökökül meg
is választottak.

— **Betöréses lopás.** S.-a.-Ujhelyben folyó
hó 1-re következő éjjel Bydeskuthy Sándor
kocsiszínjét ismeretlen tettesek betörték és
az Ondics György kocsis ott lévő ládájából
48 frt készpénzt eltolvajoltak. A nyomozat
erélyesen folyik.

— **Törvényszéki rovat.** Sulyos testi sértés.
A mult 1884. évi szeptember 14-én Kis-Ujlak

községében bucsu lévén, a szomszédos köz-
ségekől sok legény csődült ott össze. A
zempléni legények a bodrog-vécseiekkel ösz-
szekapván, amint összeosportosulva a Borzi
Hegedüs Antal háza előtti kerítés karóit
tördelni kezdték, ezt megakadályozandó,
Borzi Hegedüs Ferenc és Tamás János is,
midőn most nevezettek a verekedni készülő
legények közé kimentek, hogy őket a sö-
vény rongálásától eltiltsák, Borzi Hegedüs
Antalt valaki megütötte, Tamás Jánost pe-
kövel meghajította, ezek után a legények
Borzi Hegedüs Antal háza elől elszaladtak.
Hegedüs Ferenc, Hegedüs Antal és Tamás
János a futó legényeket üzőbe vették s ij.
Szabó Jánost utólérvén, azt Hegedüs Fe-
renc egy vasvillával, Hegedüs Antal egy
karóval és Tamás János egy bottal annyira
összeverték, hogy ez megveretése követke-
ztében egy hónapi gyógyidő tartamot igénybe
vett sulyos testisértést szenvedett. Tettesek
4—4 havi fogházra ítéltettek. *Hatóság elleni
erőszak.* Szemán János kozmai lakos mult
1888. évi február 27-én Tóth Mihály községi
bíró, midőn az az előjáróság két tagjával
Dobos Mihály felfogadott községi pástornak
járó bér behajtása végett házában megjelent,
tettleg bántalmazta. Szemán három havi
fogházat kapott. *Lopás.* Orozs József legye-
bényei lakos eseléd mult év július 15-én öz-
vegy Herczeg Józsefné postamester által, ki
Bekeesre ment, — a postahivatal helyisége
feletti felügyeletre felkeretett; ő azonban e
postahivatal ablakát benyomta, s szobába
behatolt s itt ollóval az asztalfiókját kife-
szítette és a fiókban lévő 61 frt 94 krt el-
lopta. A tolvaj egy évi börtönrre ítéltetett.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
Hedry Bertalan.

Szimon István

fűszer-, csemege-, bor-, Cognac-, rum- és teake-
reskedése,

Budapest, Váci-körút 12. marokkói-utca sarkán,

ajánlja dűsan felszerelt járu-raktárát,

u. m.: Francia Cognac, Martell, Hennessy, Bisquit Dubouche, Julis Robin,
Prunier, Sicard, Menkov, Comandon és Tricochetol. — Magyar Cognac
a legjobb minőségben. — Amsterdami Likörök, Wynand Fockingtól.
Valódi Benedictiner és Chartreuse. — Francia és magyar pezsgő-
borok első czégektől, bordeauxi, rajnai, csemege és peccsenye borok.
— Sardina, Philippe, Cénau és Grado-féle, mindennemű füstölt és páczolt
halak; angol tea-sütemények Peak Freantól és 28 különféle sajtok
minden e szakmába vágó czikkek csakis a legjobb minőségük és mérsékelt
árak mellett.

Vidéki megrendelések ingyen csomagolással pontosan, a
legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Legujabb árjegyzék bérmentve.

Mindennemű férfi-, női- és gyermek harisnyák.

Minden idényre a legalkalmasabb bevásárlási hely!

Legujabb őszi és téli nőiruha-kelmék

40 krajczártól 1 frt 80 krig méterenként

Nagy raktár mindennemű

butorkelmék, Tunis és csipke függönyök, valamint matrác grádliban.

Ginszky Ignác világhírű, valamint mindenféle kül- és belföldi

futó és pamlag-szőnyegek továbbá lópokrócok

gyári raktárát elismert olcsó árakon ajánlják

Szémann Testvérek Kassa

főutca 58. az „arany golyó“-hoz.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Férfi gyabju ruhakelmék.

Mindennemű téli kendők.

Legnagyobb raktár saját gyármány paplanokban.

A legbiztosabb és leghatásosabb hashajtó szer a
FERENCZ JÓSZEF
KESERŰVIZ, mint ezt a következő orvosi bizonyítványok tanúsítják:
 „Mis adagban hatásos, nem kellemetlen ízű.” Dr. Korányi tanár, Budapest.
 „Körödmön a legkedveltebb hashajtó víz.” Dr. Kézmárczky tanár, Budapest.
 „Hatásosabb mint a többi budai vizek.” Dr. Gebhardt tanár Budapest.
Széküldés 1899-ik évben 1 millió palack!
 Kitiűtve 10 arany- és érdem-ér mme'. — Kapható mindenütt. — Székiúdsi Igazgatóság Budapest.

Gyors és pontos segítség gyomorhajók s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosabb gyógytűvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, érvágyhiány, savanyus felbűfögés, vértólulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbízható háziszerevé lett a népek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr.** Elismert iratok czrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülé-e végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasítást szerint készített „**Dr. ROSA-jéle életbalzsam**” minden üvegecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalán „**Dr. ROSA életbalzsama a fekete sashoz**” czimzett győzsertárból. **FRAGNER B. Prága 205-III.** német cseh magyar és francia nyelven olvasható. széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

Védjegy. **főraktárában, gyógyszer-tár „a fekete sashoz” Prágában 205-III., és BUDAPESTEN Török József** úr gyógyszerésznél, Király utca 12, sz. **Budai Emil** úr városi gyógyszer-tárában a Városház-téren, **Eperjesen:** Korn Vilmos gyógyszerésznél.

Az osztrák- magyar monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárában van rak-tár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható: 81 26 — 15

„prágai általános házi-kenőcs”,

Öbb ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és gennyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladása-nál, a tej tepődésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevény-nél, vérdaganatokkal, genyes fakadékokkal, pokolvarnál körömgöknél, az ugynevezett körömféreg-nél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigy-daganatoknál zsirdaganatoknál, érzéken tagoknál stb. Minden gyuladást daganatot; elkemény-dést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít: s a hol már genyened mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéretti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelenczékben.

Óvás! Miután a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánnozzák mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelence melybe töltöttik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvak és kék kartonba melyen az ide nyomott védjegy látható — barokva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetség, visszanyerésére **Egy üveg ára 1 frt.**

Száj- és körömfájás

ellen
 leghatásosabb szer

„Creolin”

melyet szavatolt minőségben kicsinyben is jutányosan ajánl

Szávoszt Alphons

az országos magyar gazdasági egyesület párt-fogása alatt álló termény-, mag- és bizományi üzlete

Budapest, V. Arany J.-utca 11.

Jobb a francia Cognac-neműeknél, melyek többnyire — a charentei borvidékek elpusztítása folytán egészben részben szeszből készítettnek.
Olcsóbb a valóban borból előállított, de korántsem jobb francia Cognac-neműeknél is, mivel ezekért üvegenként 1.60 frtnyi vám és szállítás költség fizetendő. Miután
Berger, Volk és tsa. Bécsben,

személyesen jót állanak az iránt, hogy általuk gyártott Cognac-neműek más mint borból desztillált Alcohol nem tartalmaznak, az utóbbinak már ezen körülménynél fogva minden egyéb Cognac-fajtáknak akár mint élvezeti szerek különösen pedig

Gyógycélokra.

előlebe vonandók. Ez okból a **Berger, Volk és tsa. bécsi cég,** által gyártott Cognac-neműeket a nevezett célokra használják és ajánlják:

- Ang án tanár, Kélli tanár, Késmárczky tanár, Korányi tanár,
- Kovács tanár, Lumitzer tanár, Müller tanár, Reczey tanár
- Stiller tanár, Tauffer tanár, Budapest. Albert, udvari tanácsos tanár, Billroth. udv. tanács tanár, Braun Károly, udv. tanács. tanács, Braun Gusztáv, udv. tanács. tanár, Chrobák tanár, Kahler tanár, Oser. egészségtügyi tanács tanár, Schnitzler, korm. tanár, Winternitz. csász. tanács. tanár, Bécsben. Valamint a bel — és külföld más kiváló tanárai.

Árak (mindenütt egyenlők)

1 egész eredeti üveg. (5 minőségben)	1.90	2.30	2.90	3.90	4.80
egy fél	1.10	1.30	1.60	2.10	2.55
egy negyed	0.70	0.80	1.00	1.20	1.40

Kapható minden nagyobb csemege és fűszerárú kereskedésben és gyógyszer-tárban.
Raktár: Bécsben, I. Weiburggasse 2 sz.
 (a Kärntnerstrasse sarkán.) 10-1
Raktár: Eperjesen, Bein Simon és Hollenia Gyula kereskedése.